

Start-ups maken kickstart dankzij investeringen NEW-fonds

Om kansrijke watertechnologie startups in een vroeg stadium te stimuleren is het Netherlands Enabling Water technology (NEW) consortium opgericht. Inmiddels hebben al diverse veelbelovende start-ups funding ontvangen. “Voor ons betekende NEW een kickstart”, zegt Ruben Brands, co-founder & ceo van SeaO₂.

“Vaak ontbreekt het starten-de bedrijven aan financiële slagkracht”, zegt Ronald Wielinga, operationeel directeur bij Water Alliance. Het fonds vult een witte vlek in het financieringslandschap voor startende bedrijven op. “Het is een lange weg voordat een start-up in een commerciële fase zit. Investeerders stappen dan meestal nog niet in, simpelweg omdat het risico te hoog is.”

Het NEW-consortium, bestaande uit Wetsus, Deltares, Rijksuniversiteit Groningen en de investerings- en ontwikkelingsmaatschappij NOM, wordt mede gefinancierd door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en

Het techteam van SeaO₂ viert eerste koolstofafvang uit de oceaan

Wetenschap. Het fonds richt zich op start-ups die werken met waterzuivering, hergebruik van water en grondstoffen, productie en opslag van energie uit water, en slimmer beheer van watersystemen. “We willen start-ups helpen om op een punt te komen dat investeerders zeggen: nu wordt het interessant. Wanneer investeerders de potentie zien, komt een start-up dichterbij de markt.”

Validatietesten

NEW bestaat uit twee pijlers. De eerste richt zich op de precommerciële fase. Hier zijn Wetsus, RUG en Deltares bij betrokken. “In deze pijler is financiering beschikbaar voor het aanvragen van patenten. Ook worden onderzoekers met een ambitie om te gaan ondernemen ondersteund bij het uitvoeren van validatietesten, ofwel een proof of concept. De onder-

steuning heeft een waarde van maximaal 25.000 euro.” Een bedrijf dat daar dankbaar gebruik van maakte is SeaO₂, een spin-off van TU Delft en Wetsus. SeaO₂ ontwikkelde een technologie om grootschalige koolstofdioxide uit de oceaan te halen met behulp van een elektrochemische aanpak. “De oceaan heeft 150 keer meer koolstof dichtheid dan de lucht”, zegt ceo Ruben Brands. “Dat maakt de oceanische koolstofafvang efficiënter in vergelijking met directe koolstofafvang uit de lucht. Met koolstofdioxideverwijdering halen we CO₂ indirect uit de lucht en bestrijden we verzuring van de oceaan.” In de precommerciële fase kwam de mogelijkheid om validatietesten uit te voeren goed van pas. “Aanvankelijk staken we er eigen tijd en geld in. Daarmee voerden we experimenten uit en kochten

Schema koolstofdioxideverwijdering van SeaO₂

Ruben Brands

Ronald Wielinga

Robbert Lodewijks

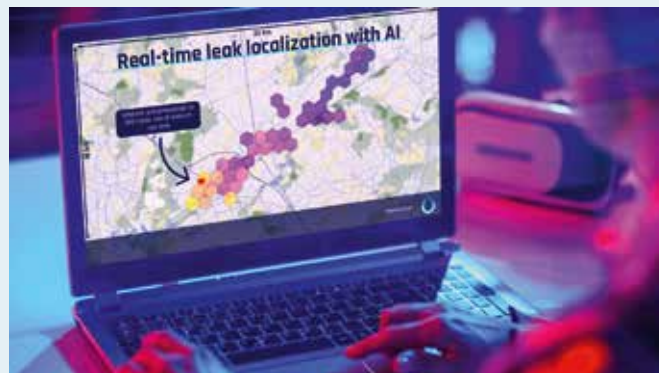
we apparatuur. Dit werkt voor even, maar is op de lange termijn niet duurzaam." Volgens Brands was de steun van NEW bij het uitvoeren van de validatietesten en de daarop volgende investering uit het NEW-fonds essentieel voor het voortbestaan van zijn bedrijf. "Voor een startend bedrijf is het heel moeilijk om te overleven, omdat het vertrouwen van investeerders er nog niet is. De investeringen die we nu ophalen konden we toen nog niet verkrijgen." Ondertussen is SeaO₂ gegroeid naar een team

Software van HULO

van 12 mensen en heeft het een prototype draaien op de afsluitdijk. "Die staat bij REDstack, een bedrijf dat daar een pilotfabriek draait om energie te produceren via een ingenieus mengproces van zout en zoet water", zegt Brands. Met het prototype kan SeaO₂ een ton CO₂ per jaar uit de oceaan vissen, maar Brands denkt groter. "We bouwen nu een pilotfabriek met een capaciteit van 250 ton per jaar. Zo willen we doorgroeien naar 2,5 kiloton in 2026, 25 kiloton een jaar later en megatonschaal in 2030. Tussen 2040 en 2050 willen we minimaal een gigaton verwijderen. Dan kunnen we echt impact maken."

Tweede pijler

De tweede pijler is het NEW-ttt fonds dat wordt uitgevoerd door De Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij. "Hoewel NOM een regionale ontwikkelingsmaatschappij is, heeft het NEW-ttt fonds een landelijke focus", zegt Wielinga. "Via het fonds investeren we in veelbelovende start-ups met converteerbare leningen. De gemiddelde investering per start-up ligt rond de 350.000 euro." Naast SeaO₂ kreeg ook HULO uit Leeuwarden, een spin-off van Acquaint, zo'n investering. De start-up ontwikkelde een AI-oplossing om verspilling van drinkwater tegen te gaan. "Er bestond nog geen goede methode om lekkages in leidingen accuraat en snel te detecteren en te lokali-

seren", vertelt co-founder & ceo Robbert Lodewijks. HULO ontwikkelde algoritmen en machine learning-modellen om realtime lekkages te detecteren en te lokaliseren. "In Nederland verliezen we zo'n 5 procent van het water in het drinkwaternet. Gezien de waterschaarste in Nederland valt daar winst te behalen. Globaal lekt er 30 procent van het geproduceerde drinkwater weg voordat het bij de klant komt", zegt Lodewijks.

Watermanagement revolutie

De technologie werd getest bij Nederlandse waterbedrijven en HULO toonde daarmee de potentie aan, vertelt Lodewijks. "Tijdens onze zoektocht naar investeerders kwamen we, naast een aantal andere investeerders, uit bij NEW-ttt. We hebben heel veel van onze vrije tijd, naast ons werk bij Acquaint, in HULO gestoken. "Vanaf het begin zagen we de enorme potentie van onze technologie. De markt had duidelijk behoefte aan een oplossing zoals de onze." Maar zoals bij elke ambitieuze startup liep Lodewijks tegen financiële beperkingen aan die groei in de weg stonden. "We stonden voor een keuze: veilig gaan voor consultancy bij drinkwaterbedrij-

'NEW moet Nederland steviger op de kaart zetten als watertech-nologieland'

ven, of doorzetten met onze visie om watermanagement te revolutioneren. Consultancy was verleidelijk, maar niet ons einddoel. We wilden echt impact maken. Het fonds zag dezelfde potentie en gaf ons de steun die we nodig hadden. Deze investering was meer dan kapitaal; het was een bevestiging van de toekomst die we bouwen." Lodewijks gebruikt de investering om de internationale ambities waar te maken. "Wanneer we een goed product neerzetten, denken wij dat we over de hele wereld impact kunnen maken. Hoe mooi zou het zijn als ik mijn kleinkinderen straks kan vertellen dat we de wereld een stukje duurzamer hebben achtergelaten." Geïnteresseerde startups kunnen zich aanmelden voor een investering, vertelt Wielinga. "Voor de komende jaren is er in het fonds 6 miljoen euro beschikbaar om te investeren. Het NEW-plan moet Nederland nog steviger op de kaart zetten als watertech-nologieland." •